

Blue Flag 2017

ΕΠΤΑ ΣΤΗΝ ΟΥΔΑ

Όταν στις αρχές του 2017 είχε ανακοινωθεί η τρίτη Blue Flag, προέδρασε για μια σπάνια συνάντηση αεροποριών και αεροσκαφών που δεν βρίσκονται συχνά στους ίδιους ουρανούς. Τελικά τα Su-30MKI δεν ήλθαν στο ραντεβού τους, αφήνοντας την ινδική συμμετοχή με ένα C-130J-30. Η συνάντηση όμως των επτά, ανάμεσά τους η 335Μ της ΠΑ και -για πρώτη φορά, σπάζοντας τα ταμπού- η γερμανική Luftwaffe, που βρέθηκαν στη βάση Ουδα φιλοξενούμενες της Ισραηλινής Πολεμικής Αεροπορίας (τυπικά Συνιστώσας Αέρος και Διαστήματος των Ισραηλινών Δυνάμεων Άμυνας) εξελίχθηκε στη μεγαλύτερη άσκηση του θεσμού.

Με τη συνεργασία των Patrick Roegies, Jurgen van Toor, 4 Aviation, Theo van Vliet

Όπως έχουμε αναφέρει και σε παλαιότερα άρθρα μας για την ισραηλινή πολυεθνική άσκηση, η πρώτη της διοργάνωση το 2013 (Π&Δ Νο 332, «Blue Flag, Το γαλάζιο της ΠΑ συναντά το μπλε του Ισραήλ») υπήρξε μια σημαντική και μάλλον αναγκαστική στροφή 180 μοιρών στην πολιτική του μεσανατολικού κράτους. Αν και επιζητούσε διεθνείς συσκευαϊδύσεις, ήταν εξαιρετικά διστακτικό στο να διοργανώσει πολυεθνικές ασκήσεις επί ισραηλινού εδάφους, φιλοξενώντας όμως μονάδες της USAF ή του US Navy/USMC και σπανιότερα άλλων αεροποριών. Από την άλλη, η Ισραηλινή Αεροπορία είχε προχωρήσει σε τακτική συμμετοχή της στην ετήσια διεθνή έκδοση της *Anatolian Eagle* την εποχή της στενής τουρκόισραηλινής στρατιωτικό-διπλωματικής προσέγγισης, ηλθισαιωμένη από σπάνιες εμφανίσεις σε ευρωπαϊκές διοργανώσεις (ιταλική *Spring Flag*). Η αποστασιοποίηση του Τελ Αβιβ-Αγκυρας μετά τη ραγδαία επιδείνωση των διμερών σχέσεων και η de facto «αποβολή» της Ισραηλινής Αεροπορίας από την τουρκική άσκηση υπήρξε το σημείο καμπής στις εξελίξεις που οδήγησαν στην *Blue Flag* (σε διετή βάση). Η πρώτη διοργάνωση υποβοηθήθηκε και από άλλες περιφερειακές εξελίξεις όπως το «ηλιώσιμο των πάγων» στις ελληνοισραηλινές σχέσεις και μια έντονη εξωστρέφεια της Πολεμικής Αεροπορίας στην προσπάθεια αξιοποίησης των νέων F-16 Block 52+. Αυτό ίσως εξηγεί τη συμμετοχές των τεσσάρων ξένων αεροποριών στην *Blue Flag 2013*, Ελλάδας, Πολωνίας, Ιταλίας (με AMX και Tornado, ανταποδίδοντας παλαιότερες ισραηλινές επισκέψεις) και Ηνωμένων Πολιτειών (F-15E), το σύνολο των οποίων είχε προηγουμένως συσκευαϊδευτεί με την ισραηλινή πλευρά σε διμερή βάση.

Μια ιστορική στιγμή! Συμμετοχή της Luftwaffe στην Blue Flag. (Theo van Vliet)

F-16 της 510ης Μοίρας «Buzzards» της 31ης Πτέρυγας της USAF από το Aviano. (Theo van Vliet)

G-6 Nachshon Shavit της 122ης Μοίρας της IAF (Patrick Roegies)

Η δεύτερη έκδοση της *Blue Flag* το 2015 πραγματοποιήθηκε με τη συμμετοχή πέντε αεροποριών, καθιστώντας τη διοργάνωση του 2017, από τις 6 έως και τις 17 Νοεμβρίου, τη μεγαλύτερη μέχρι σήμερα.

Προετοιμασία-συμμετοχές

Όσοι παρακολουθούν τις συχνές αναφορές μας για πολυεθνικές ασκήσεις μέσα από τις σελίδες της Π&Δ, θα θυμούνται πολλές τέτοιες διοργανώσεις στην Ευρώπη με τη συμμετοχή 10 ή και περισσότερων αεροποριών. Η *Blue Flag* με τις επτά συμμετοχές που συγκέντρωσε θεωρήθηκε άκρως επιτυχημένη από την ισραηλινή πλευρά. Η τελευταία μάχη στο ποινικό κώδικα τις εξελικτικές προοπτικές όχι μόνο με μεγαλύτερους αριθμούς, αλλά και με διαφοροποίηση των αεροπορικών δυνάμεων που δίνουν το παρόν, μιας και οι περισσότερες από αυτές που βρέθηκαν στην Ονδα ΑΒ τον περασμένο Νοέμβριο, είχαν βρεθεί και πάλι εκεί κάποια στιγμή στο παρελθόν.

Προς την κατεύθυνση της ποσοτικής και κυρίως «ποιοτικής» διεύρυνσης της άσκησης, η προετοιμασία ξεκίνησε πριν από έναν περίπου χρόνο, στα τέλη του 2016, με προσκλήσεις που στάλθηκαν σε σειρά αεροποριών. Λίγο αργότερα, τον άνοιξη του 2017, υπήρξαν και οι πρώτες πληροφορίες που επιβεβαίωναν τη συμμετοχή των Πολωνών, Ελλήνων και Ιταλών, ενώ η έκκληση αφορούσε την προοπτική συμμετοχής της Ινδικής Αεροπορίας. Η τελευταία είχε παραβρεθεί παλαιότερα (και παρά την απόσταση) σε ευρωπαϊκές συνεκπαιδύσεις, ενώ, ύστερα από τη διαβόητη συμμετοχή «Flanker» σε *Red Flag* το 2008, επέστρεψε... «πανηγυρικά» στους αμερικανικούς ουρανούς την Απρίλιο-Μάιο 2016, όταν έστειλε στην Αλάσκα τέσσερα Su-30MKI, τέσσερα Jaguar

και δύο ιπτάμενα τάνκερ Il-78. Η συμμετοχή της όμως στην *Blue Flag* θα ήταν μια σημαντική εξέλιξη για τις δύο χώρες που διατηρούσαν ισχυρούς και μακροχρόνιους δεσμούς σε εξοπλιστικά προγράμματα και την πολεμική βιομηχανία. Τους μήνες που ακολούθησαν υπήρξε μια έντονη φημολογία σχετικά με τα μαχητικά που θα έφερνε η IAF στο Ισραήλ. Ινδικό ιστότοπο αναφέρονταν στην πρόθεση συμμετοχής με Su-30MKI, θέτοντας επί τάπητος και το ενδεχόμενο συνάντησης «Flanker» και Lightning II. Στην «πληθοδοσία» φημών (και με το προηγούμενο που υπήρχε με τη *Red Flag 2016*) κάποιο πρόσθετο στα Su-30MKI και εκσυγχρονισμένα Mig-29Urg. Τελικά τον Αύγουστο η Ινδική συμμετοχή... ξεφούσκωσε, όταν έγινε γνωστό ότι αυτή θα περιοριζόταν σε ένα C-130J-30 που είχε όμως μια ιδιαίτερη πτυχή: το **ινδικό Super Hercules** από την **77^η Μοίρα «Veiled Vipers»** μετέφερε και κηλίκιο Κομόντο «Garud» των ειδικών δυνάμεων της Ινδικής Αεροπορίας με συνεκπαίδευση με τις αντίστοιχες ισραηλινές μονάδες (βλέπε αναφορά σε επόμενες σελίδες).

Αν και αρχικά επισκιάστηκαν από το ενδεχόμενο της παρουσίας ινδικών Su-30MKI δυο άλλες συμμετοχές -για πρώτη φορά σε *Blue Flag*-, υπήρξαν τελικά καταλυτικές. Η πρώτη αφορούσε την έλευση στην Ονδα ΑΒ πέντε **Mirage 2000D της Escadron de Chasse 1/3 Navarre** από την BA133 «Commandant Jeandet» στη Nancy-Όচেϋ, δύο Σμήνη της οποίας γιόρτασαν την εκατοστή τους επέτειο τον Ιούλιο του 2017. Όπως χαρακτηριστικά έλεγαν οι Ισραηλινοί, ήταν η πρώτη φορά εδώ και δεκαετίες που ένα μαχητικό Dassault προσηυθίστηκε σε ισραηλινό έδαφος. Η EC 01.003 είναι μία από τις τέσσερις Μοίρες της Armee de l'Air που αξιοποιεί τον διθέσιο τύπο, με τις άλλες τρεις να είναι οι: EC 02.003

Champagne, EC 03.003 Ardennes και ETD 04.003 Argonne (OCU), όλες στην BA133. Οι Πολεμικές Μοίρες από τη Nancy-Όচেϋ έχουν συγκεντρώσει σημαντική πολεμική πείρα στην *Επιχείρηση Chamal* από την αεροπορική βάση Shaheed Muwaffaq al Salti, στο Al Azraq της Ιορδανίας. Σύμφωνα με τα όσα είναι γνωστά, στη συγκεκριμένη εγκατάσταση συνυπάρχουν Rafale και Mirage 2000D σε μια μικτή δύναμη (Force Chamal), στην οποία οι τρεις Μοίρες συνεισφέρουν από κοινού με αεροπλάνα και πλήρωμα.

Πολύ πιο σημαντική, τουλάχιστον σημασιολογικά, ήταν η **πρώτη συμμετοχή της Luftwaffe με έξι Eurofighter της TaktLwG 73 «Steinhoff»**. Ο αντισμήναρχος Gero von Fritschen, επικεφαλής του γερμανικού κηλίκιου, είπε στη διάρκεια της εκδήλωσης δημοσίως σχέσεων της άσκησης: «*Είναι μια πολύ σημαντική στιγμή για μας και μεγάλη τιμή να φιλοξενούμαστε στο Ισραήλ. Μια από τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε είναι η εύρεση κοινής βάσης αλληλοκατανόησης, δεδομένων των σημαντικών διαφορών στην εκπαίδευση και τον τρόπο που επικουρούμε. Από την άλλη, η άσκηση αυτή εστιάζεται περισσότερο σε πτητική δραστηριότητα και υλοποίηση παρά σε σχεδιασμό (όπως στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες εντός*

NATO)».

Στις δυο προηγούμενες *Blue Flag* η Αμερικανική Αεροπορία συμμετείχε με F15 από την 492^η Μοίρα της 48^{ης} Πτέρυγας από τη RAF Lakenheath. Αυτή τη φορά όμως σειρά είχαν **F-16 της 510^{ης} Μοίρας της 31^{ης} Πτέρυγας της USAF** από το Aviano. Ο διοικητής της αντισμήναρχος Benjamin «Skynrd» Freeborn μας είπε: «*Όχι μόνο σε αεροπορικές, αλλά σε όλες τις επιχειρήσεις δεν υφίσταται η έννοια του "εργάζεται κάποιος μόνος". Επιχειρούμε πάντα σε συνεργασία με συμμάχους και φίλους, τη δεδομένη περίοδο εναντίον του ISIS ή οποιουδήποτε άλλου διασχεθούμε. Έτσι, είναι σημαντικό να εστιάσουμε σε αντίστοιχες ικανότητες και κοινή "γλώσσα" δράσης, για να εστιάσει ούλοιμοι ότι θα έχουμε αυτή τη δυνατότητα συνεργασίας στον ύψιστο βαθμό σε πραγματικές επιχειρήσεις, όταν η εφαρμογή αεροπορικής ισχύος γίνει απαραίτητη για τη διασφάλιση της σταθερότητας σε μια περιοχή».*

Η συμμετοχή της ΠΑ αφορούσε τέσσερα F-16 Block 52M της 335 Μοίρας που βρέθηκαν στη Βάση Ονδα με τέσσερα αεροσκάφη, τρία μονοθέσια («001», «013», «017») και ένα διθέσιο («29»), από την Τετάρτη 1 έως και την Πέμπτη 16 Νοεμβρίου 2017 με κηλίκιο τεχνικών, μηχανικών και άλλων στελεχών στα χνάρια της 340M που είχε μετάσχει στην *Blue Flag 2013* και της 337M που είχε ακολουθήσει το 2015. Το ελληνικό κηλίκιο συνάντησε ο Αρχηγός του Γενικού Επιτελείου Αεροπορίας Αντιπρόεδρος (I) Χρήστος Χριστοδούλου, στη διάρκεια επίσκεψης που πραγματοποίησε στο Ισραήλ στις 13 και 14 Νοεμβρίου στην Ημέρα Διασκεδίων Επισκεπτών (DV Day), έπειτα από πρόσκληση του Αρχηγού της Ισραηλινής Αεροπορίας Υποπτεράρχου (I) Amikam Norkin, στο πλαίσιο της άσκησης *Blue Flag 2017*.

Πρώτη εμφάνιση στην Blue Flag και της Γαλλικής Αεροπορίας. (Theo van Vliet)

Τακτική παρούσα η AMI, αυτή τη φορά με Tornado IDS/ECR του δού Stormo. (Patrick Roegies)

Αντικειμενικοί σκοποί-υλοποίηση

Πολλές ασκήσεις φαίνονται στον εξωτερικό παρατηρητή οι ίδιες αλλά οι αντικειμενικοί σκοποί τους, όπως αντανακλώνται από τον σχεδιασμό και την υλοποίηση, διαφέρουν σημαντικά. Μια τέτοια περίπτωση είναι και η *Blue Flag*, η οποία φέρνει στο ίδιο πεδίο αεροπορίας του NATO με αυτή του Ισραήλ (και ίσως μελλοντικά και τρίτων χωρών), που **δεν έχουν κοινά πρωτόκολλα εκπαίδευσης και επιχειρήσεων**. Έτσι η ισραηλινή άσκηση διαφέρει από τις πολλές αντίστοιχες στους κόλπους της Συμμαχίας όπου υπάρχει υψηλή τυποποίηση ανάμεσα στις χώρες-μέλη. Πηγαίνει όμως και ένα βήμα παραπέρα από τις ανταλλαγές Μοιρών ή τις συνεκπαιδύσεις που πραγματοποιεί η Ισραηλινή Αεροπορία λόγω του πολυεθνικού πλαισίου. Οι επιχειρήσεις «**coalition force**» σε ρεαλιστικά σενάρια εφαρμογής αεροπορικής ισχύος ήταν ακριβώς ο κύριος αντικειμενικός σκοπός της άσκησης.

Η συνολική διαδικασία βρισκόταν κάτω από έναν επιχειρησιακό διο-

Ήταν σειρά της 335M να εκπροσωπήσει την ΠΑ στους ισραηλινούς ουρανοί. Το διθέσιο Block 52M της ελληνικής αποστολής. (Patrick Roegies)

κνή επικεφαλής επιτελείου κι έναν εκτελεστικό διοικητή (Air Boss) που είχε την ευθύνη των εξόδων και της συνοδικής ασφάλειας πτήσεων στην υλοποίηση των σεναρίων και των ΑΤΟ (Air Tasking Orders) που εξέδιδε η ομάδα του πρώτου. Ο Air Boss είχε επίσης τον έλεγχο της εχθρικής απεικόνισης (εναέριας και επίγειας), του (στρατιωτικού) ελέγχου κυκλοφορίας, των ΑEW&C και μέσω αντιστήριξης (ιπτάμενα τάνκερ).

Η Blue Flag 2017 υλοποίησε προαχθεδιασμένα σεσνάρια σε όλο το φά-

σμα του αεροπορικού αγώνα με δυο αποσπαστές ημερησίως, στις οποίες επιλεγόταν διαφορετικοί mission commander σε κάθε περίπτωση. Οι δυνάμεις Blue Air ανέμεναν τη δράση της Red Air (κυρίως της ισραηλινής 115th Μοίρας «Flying Dragons») σε κάθε αποστολή και για πρώτη φορά υπήρχε και παρουσία στοιχείων GBAD (αυστοισία Patriot). Η άσκηση εξελίχθηκε σε περιοχές του νότιου Ισραήλ, κυρίως πάνω από την έρημο Νεγκέβ, κλειστές σε πολιτική εναέρια κυκλοφορία, ενώ και οι λοιπές στρατιωτικές αεροπορικές δραστηριότητες ήταν περιορισμέ-

νες στη διάρκειά της.

Η Red Air και η Blue Air, παρά τη συνύπαρξή τους στην Όνδα, πραγματοποιούσαν ξεχωριστές ενημερώσεις και τα επιμέρους σεσνάρια ήταν γνωστά μόνο στον Air Boss. Έτσι ο σχεδιασμός και η αναμενόμενη δράση των δύο δυνάμεων παρέμεναν άγνωστα έως και την υλοποίηση των σεναρίων. Στην απενημέρωση όμως υπήρχε και περιόδος

όπου εκπρόσωποι της Red Air συμμετείχαν στη σύνθεση της Blue Air παρέχοντας διευκρινίσεις για τη δραστηριότητα που είχε προηγηθεί.

Η πρώτη εβδομάδα επενδύθηκε στην εξοικείωση των μελών των ξένων αεροποριών με το περιβάλλον και τις ιδιαιτερότητες του ισραηλινού εναέριου χώρου. Η αρχική πιπτική δραστηριότητα αφορούσε μικτούς σχηματισμούς ναυτιίας, για να εξελιχθεί στη συνέχεια σε επεισόδια «Blue air» Vs «Blue air», χωρίς την παρουσία εχθρικής απεικόνισης. Η ουσιαστική διαφοροποίηση από τα σεσνάρια της εβδομάδας που ακολούθησε (στην οποία υπήρχε πλέον δράση aggressors) ήταν ότι στη δεύτερη περίπτωση τα αντικείμενα των εξόδων δεν ήταν γνωστά στα δυο μέρη (όπως την πρώτη εβδομάδα). Επιπλέον, η δεύτερη εβδομάδα αφορούσε σε δυναμικά σεσνάρια, στα οποία τα αποτελέσματα της μιας αποστολής επηρέαζαν την επόμενη στα διαθέσιμα μέσα, την εχθρική παρουσία ή την απαίτηση επαναληπτικής δράσης. Δεδομένου του ρεαλισμού των σεναρίων, στα οποία έπρεπε να γίνει πλήρης εκμετάλλευση των πληροφοριών (Intel) που υπήρχαν διαθέσιμες, η μεγαλύτερη πρόκληση για την Blue Air ήταν να συγχρονίσει τη σύνθεση των αεροσκαφών που συμμετείχαν στα COMAO και των (εικονικών) όπλων που έφεραν: να επιτευχθεί ο ανακείμενικός σκοπός και να καλυφθούν όσο το δυνατόν περισσότερα από τα ενδεχόμενα ώστε να κατανικηθεί η Red Air αλλά και οι επίγειες απειλές. Η δεύτερη εβδομάδα ξεκίνησε με δύο μέρες επεισοδίων «small force» σε μικρότερες, λιγότερο περιήπλοκες αποσπαστές, για να κλιμακωθούν τις δυο τελευταίες μέρες με μαζικά σεσνάρια «large force» και τη συμμετοχή πολλών «εξωτερικών μέσων» (ελικωπτεών, μεταγωγικών, στοιχείων ηλεκτρονικού πολέμου κ.ά.).

Προσβλήνοντας στο μέλλον

Σύμφωνα με τον προγραμματισμό η επόμενη Blue Flag σχεδιάζεται για το τέλος του 2019, με την ισραηλινή πλευρά να προσβλήσει σε περαιτέρω διεύρυνση των συμμετοχών και από τρίτες χώρες (εκτός NATO), που θα ενισχύσουν τη διαφορετικότητα της διεθνούς της διάστασης. Μια από τις προοπτικές είναι και η προσέλιψη αεροποριών που θα έχουν εντάξει στον στόλο τους F-35, ένα τοπίο που θα είναι πολύ διαφορετικό απ' ό τι σήμερα, όταν οι παροδόσεις JSF σε αρκετές ευρωπαϊκές χώρες θα έχουν προχωρήσει αρκετά και ο τύπος θα έχει «ωριμάσει» περισσότερο. Από την άλλη, δεν φαίνεται να υπάρχει πρόθεση τακτικότερης διεξαγωγής, αφού η διετής βάση εξυπηρετεί τις ισραηλινές επιδιώξεις. Άλλωστε, όπως αναφέρθηκε και στη διάρκεια της άσκησης, η συμμετοχή της Ισραηλινής Αεροπορίας στον ελληνικό ΗΝΙΟΧΟ, που από την πλευρά του ενισχύει συνεχώς τη θέση τους στο στερέωμα των πολυεθνικών ασκήσεων στην περιοχή, λειτουργεί συμπληρωματικά και όχι ανταγωνιστικά. **ΠΒΘ**

Blue Flag 2017, διεθνείς συμμετοχές

Χώρα	Μοίρα	Τύπος αεροσκάφους	Αριθμός αεροσκαφών
Ελλάδα	335 Μοίρα	F-16C/D Block 52+	4
Γερμανία	JG73	EF2000/T	6
Γαλλία	EC.01.003	Mirage 2000D	5
Πολωνία	6.ELT	F-16C/D Block 52+	5
Ιταλία	6o Stormo	Tornado IDS/ECR	5
USAFE	510 FS/31 FW	F-16CM	6
Ινδία	77 Μοίρα	C-130J	1

Για άλλη μια φορά η συμμετοχή στην Blue Flag αποδείχθηκε πολύτιμη εμπειρία τόσο για τους Ιπτάμενους όσο και τους Τεχνικούς της ΠΑ, διαφορετική από τις συνθήκες συμμετοχής σε ευρωπαϊκές εκθέσεις και συνεκπαίδευσεις.

(Theo van Vliet)

